

DİSİPLİN NEDİR?

Disiplin, çocuğun davranışlarına katı sınırlar koymak ve onu her yönden kontrol altına almak değil, kendi davranışlarının sonuçlarını kabul etmesine, sorumluluklar almasına ve öz denetim geliştirmesine yardımcı olmaktır

Çocuğun olumlu davranışları edinebilmesi bir takım **kurallar ve sınırlar** yolu ile olur. Çocuklar belirlenen kuralların gerekçelerini bilmek isterler. Bu olayları anlamlandırmalarını sağlar.

SINIR NEDİR?

Sınır bir kişiyi içine alan mülkiyet hattıdır ve bu hat kişinin fiziksel, sosyal ve duygusal çevresinden oluşur. Bu nedenle sınır koyma çocuğun yapabilecekleri ve yapamayacaklarını içine alan geniş bir kavramdır.

Ailede kurallar ve sınırlar uygulanırken dikkat edilmesi gereken noktalar

★ Kuralların Sayısı Sınırlı Olmalı ve Kesinlikle Uygulanmalıdır

Kuralların değişmezliği vurgulanmalı ve değiştirilmesi gereken durumda gerekçeleri açıklanmalıdır. Bu kuralların herkes için geçerli olduğu belirtilmelidir. Örneğin; “Bu evde hiç kimse diğerine kötü şeyler söyleyemez.” gibi.

★ Kurallar Mantıklı Olmalı ve Çocukların Uyabileceği Düzeyde Olmalıdır

“Etrafta başkaları varken ağlama.” veya “Büyükleriyle birlikteyken haklıysan bile itiraz etme.” gibi kurallar makul olmadıkları gibi, çocuğun gelişimine de yardımcı olamazlar.

★ Kurallar Çocuktan Ne Beklediğimizi Açıkça Ortaya Koymalı ve Onu Yönlendirmelidir

Bir şeye “Hayır!” dediğinde neden “Hayır!” dediği açıklanmalı ve değişik seçenekler sunulmalıdır

★ Kurallar Mümkün Olduğu Ölçüde Olumlu Kelimelerle İfade Edilmelidir

Örneğin; “Oyuncak araban çalışmadığında onu fırlatma” diyerek çocuğa yalnızca ne yapması gerektiğini söyleyen olumsuz bir ifade kullanmak yerine, çocuğa ne yapması gerektiğini söyleyen olumlu ifade kullanarak “Oyuncak araban çalışmadığında çalıştırmak için babandan yardım alabilirsin.” denilmelidir.

★ Çocuğa Kuralların Belirlenmesinde Söz Hakkı Verilmelidir

Bu durumda kuralları daha kolay benimseyecektir.

★ Ailenin Koyduğu kurallara Uyulmadığı Takdirde Olabilecekler Çocuğa Abartılarak Söylenmemelidir

Örneğin “Yemeğini yemezsen hasta olur, ölürsün” gibi.

ÇOCUKLARDA OLUMLU DİSİPLİN VE SINIRLAR

Sancaktepe Halime
Hatun Anaokulu
Rehberlik Servisi

ETKİLİ OLABİLMEK İÇİN...

•Öğretmek

Çocuklar kurallar ve sınırlarla dünyaya gelmezler. Bu nedenle açıklayarak öğretin.

•Örnek Olmak

Çocuklar sizin kurallarla ilişkinizi gözlemler ve öğrenir. Çocuğunuzun sınırları öğrenmesi için öncelikle siz uygulamalısınız.

•Kararlı Olmak

Kuralların gerekçeleri çocuğa açıklanmalı ve isteneni yapması beklenmelidir. Kararlı bir tonda sunulan istekler, çocuk tarafından genellikle dintenir.

•Sakinlik

Kurallara uyma sırasında yaşanan çatışmalarda ebeveynler sakinliğini korumalı ve çocukla sonu gelmeyecek tartışmalara girmemelidir.

•Süreklilik

Ebeveynler kurallar konusunda farklı zamanda farklı uygulamaları onaylamamalı ve tutarlı olmalıdırlar.

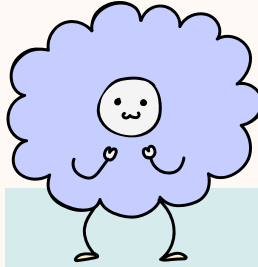
GÖRMEK İSTEDİĞİNİZ DAVRANIŞI SERGİLEYİN

Çocuklar anne ve babalarının tüm davranışlarını aynen kopya ederler. Korku ve kaygılarını da, coşku ve olumlu huylarını da. Öğüt vermek yerine davranışlarınızla örnek olun. Çocuklar modelden taklit yoluyla öğrenirler. Onlar için "eylem", "söz"den çok daha etkilidir. Çocuk duyduğunu değil, gördüğünü öğrenir ve uygular.

ÖNERİLER

1) Anne ve baba olarak "tutarlı" ve "kararlı" davranın. Kuralların ne olduğunu kesin ve net bir şekilde aktarın. Gerektiğinde esnek davranın.

2) Çocuğa soyut bilgi aktarımından (ahlak dersi vermektten, azarlamaktan) kaçının. Bunun yerine onu olayların içine katarak somut bir şekilde yaşamasına fırsat verin.

6) Sevilen ve kişiliğine saygı duyulan çocuk, başkalarını sever ve onlara saygı duyar. Bu nedenle disiplini sevgi temeli üzerine inşa edin.

5) Ona seçme şansı tanıyın ve hatalarını nasıl telafi edeceğini gösterin. Sorunu çözmesine yardımcı olun.

4) Davranışlarının, yaramazlığının sonuçlarına katlanmasını sağlayın. Masaya çay dökmüşse bırakın kendi temizlesin. Arkadaşının kalemini kırmışsa bırakın kendi harçlığından yenisini alsın.

3) Çocuğun olumsuz davranıştan karşısında duygularınızı ifade edin. Beklentilerinizi dile getirin.

